

مقاله پژوهشی: تحلیل اثرات جرائم سازمان یافته بر اقتصاد ایران: یک تجزیه و تحلیل

پساکینزی

[20.1001.1.33292538.1400.11.39.10.4](https://doi.org/10.133292538.1400.11.39.10.4)

بهروز صادقی عمروآبادی، نجفعلی شهبازی^۲

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۷/۲۷

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۲/۲۰

چکیده

عدم توجه هم‌زمان، ی اندازه و هماهنگی به ابعاد مختلف توسعه‌یافتگی است که باعث بروز جرائم سازمان یافته می‌شود. به‌رغم مشارکت مهم مطالعه‌های انجام شده در درک چگونگی تحریک جرائم سازمان یافته در تخصیص عوامل تولید، تحلیل‌های انجام گرفته طرف عرضه؛ نقش تقاضای مؤثر را نادیده گرفته است. جرائم سازمان یافته درآمد جنایی را از طریق اخاذی، تجارت کالاهای قاچاق و فساد تولید می‌کنند. در نتیجه هدف این مطالعه تحلیل اثرات جرم‌های سازمان یافته بر متغیرهای کلان اقتصادی ایران است. روش تحقیق تحلیلی، کاربردی و استفاده از روش شبیه‌سازی و معادلات ساختاری در دوره زمانی ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۷ با استفاده از یک تجزیه و تحلیل پساکینزی است. نتایج نشان می‌دهد که جرائم سازمان یافته بر میزان فعالیت اقتصادی در اقتصاد ایران تأثیر منفی می‌گذارند. همچنین می‌توان نتیجه گرفت که عملکرد جرائم سازمان یافته تأثیر منفی بر سطح فعالیت‌های اقتصادی و بر رشد آن‌ها دارند که البته این تأثیر بر سطح فعالیت اقتصادی بیشتر از نرخ رشد است.

کلیدواژه‌ها: جرم سازمان یافته، اقتصاد ایران، پساکینزی.

۱. استادیار اقتصاد دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، اهواز، اهواز، اهواز، بلوار گلستان، دانشگاه شهید چمران اهواز،

دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی، گروه اقتصاد، b.sadeghi@scu.ac.ir

۲. استادیار دانشگاه جامع امام حسین (ع)، shahbazi.ali@ut.ac.ir

۱. مقدمه و بیان مسئله

جرم همراه با شکستن قانون، بی‌نظمی و از بین رفتن امنیت و آسایش مردم است که از این نظر، وقوع آن آثار منفی برای اقتصاد جامعه در پی دارد. انجام فعالیت‌های مجرمانه در هر منطقه، کیفیت زندگی در آن منطقه را کاهش و ریسک را در انجام فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی افزایش می‌دهد که به این ترتیب، سطح رفاه کاهش و هزینه‌های زندگی افزایش می‌یابد. از سوی دیگر، وقوع جرم در هر منطقه، دولت را مجبور می‌سازد برای مقابله با آن و برقراری نظم، امنیت و تأمین حقوق شهروندان، به توسعه کمی و کیفی نهادهای مبارزه با جرم بپردازد، به‌گونه‌ای که با رشد این هزینه‌ها، منابع کمتری برای سرمایه‌گذاری بر منابع انسانی و فیزیکی در اختیار دولت قرار می‌گیرد و این وضعیت در نهایت موجب کاهش سطح تولید و سرمایه‌گذاری در جامعه می‌شود (مداح، ۱۳۹۰: ۳۲۴). جرائم سازمان‌یافته^۱ بخش زیادی از اقتصاد جهان را در برمی‌گیرند، برای مثال شنایدر^۲ (۲۰۱۰: ۴۷۹) یک برآورد اولیه معادل هفت صد و نود میلیارد دلار در سال ۲۰۰۶ میلادی برای درآمدهای جهانی منتسب به فعالیت‌های مجرمانه ارائه می‌دهد. در زمینه تحلیل سمت عرضه، به نظر می‌رسد نتایج تجربی این دیدگاه را تأیید می‌کند که هم جرم و هم جرائم سازمان‌یافته تأثیر منفی بر سطح فعالیت اقتصادی و روند رشد اقتصادی کشورها دارند (پاول و همکاران^۳، ۲۰۱۰: ۳۳۰). در یک طبقه‌بندی، جرم بر رشد اقتصادی از طریق چهار کانال کلیدی تأثیر می‌گذارد: ۱- از طریق کاهش بهره‌وری سرمایه انسانی و سرمایه فیزیکی به‌وسیله تضعیف اعتماد در حاکمیت قانون و بنابراین مایوس شدن در ایجاد نوآوری و کارآفرینی و انباشت دانش از طریق آموزش. ۲- از طریق هزینه فرصت کنترل عمومی جرم به‌صورت منابع بخش دولتی که می‌تواند برای فعالیت‌های مولد همچون بخش سلامت و تقویت زیرساخت‌ها که بر پیشگیری از جرم و اجرای قانون مؤثرند، صرف شود. ۳- از طریق کاهش عرضه نیروی

1 Organised crime (OC)

2 Schneider

3 Powell et al

کار، به طوری که انواع کارهای مشخص (شغل های مشخص) یا مکان یابی شغلی را به علت ترس از قربانی شدن به خاطر جرم رد می کنند. ۴. از طریق کاهش پس انداز به علت کمتر شدن حقوق مالکیت امن با توجه به نرخ های جرم و جنایت بالاتر که خود به درک عمومی بالاتر از بی ثباتی و شرایط کسب و کار بدتر می انجامد (پورا حشام و محدثی فر، ۱۳۹۷: ۱۴۱).

به رغم مشارکت مهم مطالعه های انجام شده در درک چگونگی تحریک جرائم سازمان یافته در تخصیص عوامل تولید، تحلیل های انجام گرفته طرف عرضه؛ نقش تقاضای مؤثر را نادیده گرفته است. بقا و دوام جرائم سازمان یافته، به دو عنصر فساد و تقاضای عمومی بستگی دارد. به عبارت دیگر عرضه و تقاضا - اگرچه ساختار، انگیزه فردی و همدستی، عناصر مهمی از جرائم سازمان یافته هستند - استمرار گروه های تبهکار سازمان یافته را تضمین می کنند. در واقع دستگیری و تعقیب اعضای گروه های مجرم سازمان یافته، سبب حذف این تشکیلات تبهکار نخواهد شد؛ چراکه همیشه افراد و اعضای جاه طلب دیگری آماده اند تا جایگاه رؤسای دستگیر شده را بگیرند. بنابراین سازمان های جرم آن قدر پویا هستند که تنها با تلاش های نهادهای مجری قانون از بین نمی روند (بیابانی، ۱۳۹۳: ۲۳). به بیان دیگر جرائم هم می توانند بر بخش عرضه اقتصاد و رشد اقتصادی، همان طور که در بالا توضیح داده شد، مؤثر باشند و هم بر بخش های مختلف تقاضای کل اقتصاد اثرگذار هستند. در مطالعات پیشین اثرات جرائم بر بخش تقاضای اقتصاد مورد غفلت قرار گرفته و اثرات آن ناقص تحلیل شده است. به بیان دیگر تحلیل های پیشین مبتنی بر اثرگذاری جرائم بر اقتصاد، به دلیل آنکه تنها بخش عرضه را در نظر گرفته اند، تحلیلی ناقص و دارای خطا می باشند و هدف این تحقیق بر آورد اثر دقیق و همه جانبه جرائم بر اقتصاد و رشد اقتصادی است. در نتیجه مسئله تحقیق بررسی اثرات جرائم سازمان یافته بر رشد اقتصادی ایران با در نظر گرفتن بخش عرضه و تقاضای مربوط به جرائم است؛ بنابراین در این تحقیق یک الگوی نظری برای توضیح کانال هایی که از طریق آن جرائم سازمان یافته می توانند بر سطح تقاضای مؤثر و به نوبه خود، سطح فعالیت اقتصادی و روند رشد یک اقتصاد تأثیر بگذارند، پیشنهاد می شود. این الگو با مطالعه

هم‌زمان تأثیرات اقتصادی اخاذی، تجارت کالاهای قاچاق، فساد و پول‌شویی، به ادبیات موجود پساکینزی کمک می‌کند. در نتیجه هدف این مطالعه تجزیه و تحلیل اثرات جرائم سازمان‌یافته بر سطح و رشد اقتصادی ایران در دوره زمانی ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۷ با استفاده از یک تجزیه و تحلیل پساکینزی است.

۲. مبانی نظری

اقتصاد پساکینزی^۱ از مکاتب اقتصادی است که ریشه در نظریه عمومی اشتغال، بهره و پول جان مینارد کینز دارد و توسعه متعاقب آن تا حد زیادی تحت تأثیر میشل کالکی، جون رابینسن، پال دیویدسن، پیرو استرافا و جن کرگل بوده است. رابرت اسکیدلسکی مورخ استدلال می‌کند که مکتب پساکینزی نزدیک‌ترین مکتب به روح اثر اصلی کینز باقی مانده است. به گفته لاووی^۲ (۲۰۱۴ م)، پیش‌فرض اساسی اقتصاد پساکینزی، اصل تقاضای مؤثر است که بیان می‌کند اقتصاد هم در کوتاه‌مدت و هم در بلندمدت تقاضا محور است. در نتیجه استفاده از دیدگاه پساکینزی در اقتصاد ایران به دلیل اهمیت بخش تقاضا در آن و تحلیل اثرات جرائم از منظر تقاضا بر اقتصاد است (ورهرامی، ۱۳۹۷: ۲۵).

۲-۱. جرائم سازمان‌یافته

آلبانز^۳ نظریه پرداز جرائم سازمان‌یافته، با سه عامل فرصت و مجال (شامل تغییرات اقتصادی، حکومتی، نهادهای مجری قانون و تحولات اجتماعی یا فناورانه)، محیط مجرمانه و دسترسی یا مهارت خاص، موجودیت جرائم سازمان‌یافته را توجیه می‌کند (یبانی ۱۳۹۳: ۲۸).

۱. عنوان «پساکینزی» به گروهی از اقتصاددانان ناهمگون اطلاق می‌شود که تنها به دلیل رد رویکرد سنتز نئوکلاسیک متحد به نظر می‌رسند (دیویدسون، ۲۰۰۵، ۴۵۱). پساکینزین‌ها به دنبال طرفداری از دیدگاه‌های کینز و ارائه انتقادی به مکتب سنتز نئوکلاسیک بودند. نظریات افرادی مثل رابینسون (۱۹۵۶ م)، کالدور (۱۹۵۶) و پسیپتی (۱۹۸۱-۱۹۷۴) بیان کردن که تئوری‌های سرمایه، رشد و توزیع، به‌عنوان پست کینزین‌ها شناخته می‌شوند. اکثر بیانات قابل توجه در این مکتب مربوط به هرکورت (۱۹۷۲ م)، هریس (۱۹۷۸ م) و کرگل (۱۹۷۵ م) می‌باشد (ورهرامی، ۱۳۹۷).

2Lavoie

3Albanese

نظریه‌های امتیاز انحصاری (سازمان جنایی به مثابه یک شرکت انحصاری)، نظریه تبانی خارجی‌ها، حرکت جرم از جایی به جای دیگر (حفاظت از اعمال مجرمانه خویش بیش از یک دوره پایدار و در خارج از منطقه)، نظریه انتخاب منطقی (جرائم ارتكابی بر اساس مزیت‌ها و فرصت‌های پیش‌بینی‌شده)، نظریه مدل جرم (اشاره به ماهیت موقعیت‌های بی‌واسطه‌ای دارد که جرم در آن‌ها اتفاق می‌افتد)، نظریه فعالیت‌های روزمره (فرصت‌های ارتكاب جرم بر اساس تغییرات در رفتارها در یک سطح اجتماعی)، نظریه‌های انحرافی فرهنگی (نقض قوانین به دلیل فقر طبقات پایین جامعه) نظریه شبکه اجتماعی و فراملی مهم‌ترین تئوری‌های مربوط به جرائم هستند (بیابانی ۱۳۹۶: ۳۰۰؛ بیابانی، ۱۳۹۳: ۲۷). در حالی که در بسیاری از کشورهای جهان نرخ‌های جرائم رو به کاهش است، اما جرم در کشورهای در حال توسعه کاهش نیافته است (Astarita et al, 2018: 520). افزایش جرائمی همچون پول‌شویی اثرات منفی بر اقتصاد (صادقی عمر و آبادی و گوگردچیان، ۱۳۹۱: ۳۲) و امنیت اقتصادی کشور (کلدی، ۱۳۸۱: ۵۵) خواهد داشت (محبوبی و همکاران، ۱۳۸۹: ۴۲). علاوه بر این، هزینه‌های پیشگیری از وقوع جرم و اجرای قانون باعث می‌شود مخارج دولت به جای به‌کارگیری در بخش‌های مولد و اشتغال‌زا، صرف هزینه‌های حاصل از جرائم شود (بانک جهانی، ۲۰۱۶). جرائم سازمان یافته از جمله مهم‌ترین خطرهایی است که جامعه جهانی را تهدید می‌کند. در یکی از کوتاه‌ترین تعریف‌ها جرم سازمان یافته عبارت است از: «فعالیت مجرمانه مستمری که با هماهنگی صورت می‌گیرد» (Cressy, 1969: 304). یکی از مناسب‌ترین آن‌ها تعریفی است که بر اساس آن جرم سازمان یافته به یک سری معاملات غیرقانونی گفته می‌شود که توسط مجرمان متعدد برای یک دوره مستمر صورت می‌گیرد و هدف از این معاملات کسب امتیازات اقتصادی و قدرت سیاسی است، در صورتی که برای کسب قدرت اقتصادی لازم باشد؛ این تعریف که نسبتاً جامع و مانع است، با تعریف مبسوط دیگری که جرم سازمان یافته را اقدام مجرمانه غیر ایدئولوژیک می‌داند و توسط گروهی از افراد که تعامل اجتماعی نزدیک به هم دارند، ارتكاب می‌یابد و هدف از آن به دست آوردن منفعت و قدرت می‌باشد، کامل‌تر می‌گردد (شمس ناتری،

۱۱۲:۱۳۸۳). تعریف کنوانسیون سازمان ملل متحد (کنوانسیون پالمو) از جرائم سازمان‌یافته به جرائم شدید یا جرائم خاص پیش‌بینی شده اطلاق می‌شود. با توجه به تعریف‌های متعدد می‌توان گفت، جرم سازمان‌یافته عبارت از فعالیت‌های غیرقانونی و هماهنگ گروهی منسجم از اشخاص است که با تبانی باهم و برای تحصیل منافع مادی و قدرت، به ارتکاب مستمر مجرمانه شدید می‌پردازند و برای رسیدن به هدف از هر نوع ابزار مجرمانه نیز استفاده می‌کنند (احمدی و همکاران، ۱۳۹۰:۱۰۲).

۲-۲. ویژگی‌های جرائم سازمان‌یافته

بسیاری از کشورها تحت تأثیر سازمان‌های جنایتکار، مانند یاکوزا^۱ در ژاپن (هیل^۲، ۲۰۰۳)، لاکوسا^۳ نوستارا^۴ در سیسیل (گامبتا^۵؛ ۱۹۹۳)، مافیای روسی از زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی (وارسه^۶؛ ۲۰۰۱) و کارتل‌های مواد مخدر در کلمبیا (لویت و رویو^۷؛ ۲۰۰۵) قرار دارند. مهم‌ترین ویژگی‌های یک جرم سازمان‌یافته و سازمان مجرمانه عبارت‌اند از: غیرایدئولوژیک بودن سازمان یا گروه مجرمانه (لیمان و پوتر^۸؛ ۲۰۰۰)، وجود سلسله‌مراتب (مورسلی^۹؛ ۲۰۱۴)، استمرار جرم در طول زمان، ارتکاب فساد اداری، استفاده از ارباب و خشونت و همچنین تقسیم‌کار به‌صورت تخصصی در میان اعضای گروه مجرمانه، تأمین و ارائه کالاها و خدمات غیرقانونی، تقلب در پرداخت مالیات و دیگر عوارض دولتی و ارتکاب تطهیر پول (پول‌شویی) اشاره کرد (شمس‌ناتری، ۱۳۸۳:۱۲۴). ویژگی‌های جرم ارتكابی مبتنی بر کنوانسیون پالمو سال ۲۰۰۰ جرم‌های شدید و اقتصادی بودن جرم هست که در واقع این ویژگی به هدف مرتکبان از ارتکاب جرم بازگشت نموده و ارتباطی با نفس جرم ندارد. در اجلاس وزارتی جهانی در

1 Convention against transnational organized Crimes

2 Yakuza

3 Hill

4 La Cosa Nostra

5 Gambetta

6 Varese

7 Levitt & Rubio

8 Lyman & Potter

9 Morselli

ناپل ایتالیا (۱۹۹۴)^۱ بر ویژگی های عملیات فراملی و ارتباطات گسترده با گروه های مشابه خارجی، اندازه بزرگ تر، بالا بودن حجم فعالیت های مجرمانه، سطح بالای سوددهی، وجود سرمایه گسترده و قابل توجه و قدرت تأثیرگذاری در قلمرو فعالیت های مربوطه در مورد جرم سازمان یافته فراملی تأکید بیش تری شده است. متخصصان علم جرم شناسی در تبیین جرم سازمان یافته در موارد متعدد به جای تعریف آن به مصادیق این جرم اشاره کرده اند به طوری که ضمن برشمردن ویژگی های مشترک جرائم سازمان یافته، مصادیق آن علاوه بر تأمین کالا و خدمات غیرقانونی، شامل سرقت و اختفای کالای مسروقه، کلاهبرداری، جرائم سایبری، هواپیماری و فساد اداری دانسته اند. منظور تأمین کالاهای غیرقانونی در مورد جرائم سازمان یافته، قاچاق مواد مخدر، قاچاق انسان و اعضای بدن انسان، تجارت غیرقانونی مواد اتمی و سلاح های خطرناک، قاچاق اشیای عتیقه و اموال فرهنگی، قاچاق حیوانات و گیاهان خاص و امثال آن است. همین طور منظور از خدمات نامشروع، قاچاق مهاجران، تأسیس و اداره ی روسپی گری و هرزه نگاری، فساد اداری و تطهیر پول است. بر اساس پروتکل های سه گانه ی الحاقی کنوانسیون، سه جرم قاچاق مهاجران، قاچاق زنان و کودکان و قاچاق سلاح به عنوان سه مصداق اساسی جرائم سازمان یافته مورد توجه سازمان ملل متحد قرار گرفته و تدابیر خاص برای مبارزه با این جرائم پیش بینی شده است. (افشار، ۱۳۹۵؛ کومار و اسکاپرداس؛ ۲۰۰۹). طبق شلینگ^۳ (۱۹۷۱)، کنترل اراضی برای یک سازمان جنایی لازم است تا فعالیت خود را انجام دهد (Lavezzi, 2008: 200).

۲-۳. چالش ها و پیامدهای جرائم سازمان یافته

چالش ها و پیامدهای اقتصادی جرائم سازمان یافته را می توان وام گرفتن با نرخ بهره بسیار بالا، ترور، بمب گذاری، قمار غیرقانونی، آدم ربایی، فحشا، قاچاق (شامل قاچاق اسلحه، قاچاق مواد مخدر، قاچاق نفت، قاچاق انسان) جعل اسناد، پول شویی، تجارت

1 World Ministerial Conference on organized crime, Naples, Italy

2 Kumar & Skaperdas

3 Schelling

غیرقانونی مواد هسته‌ای، قاچاق تجهیزات نظامی، تجارت گونه‌های در معرض خطر دانست. گروه‌های جرائم سازمان‌یافته مقدار زیادی پول را از طریق فعالیت‌هایی مانند قاچاق مواد مخدر، قاچاق اسلحه و جرائم مالی تولید می‌کنند. پول تولیدشده از این طریق در صورتی برای سازمان اهمیت دارد که بتوانند آن‌ها به صورت بودجه‌ای درآورند و آن‌ها به صورت سرمایه‌ای در بازار مشروع سرمایه‌گذاری کنند. در گذشته سازمان‌های مختلف در رقابت با یکدیگر، خودشان را محدود می‌کردند این رقابت اغلب منجر به خشونت با استفاده از منابع ارزشمندی مانند نیروی انسانی، تجهیزات و پول می‌شد (بیابانی، ۱۳۹۶: ۳۱۱).

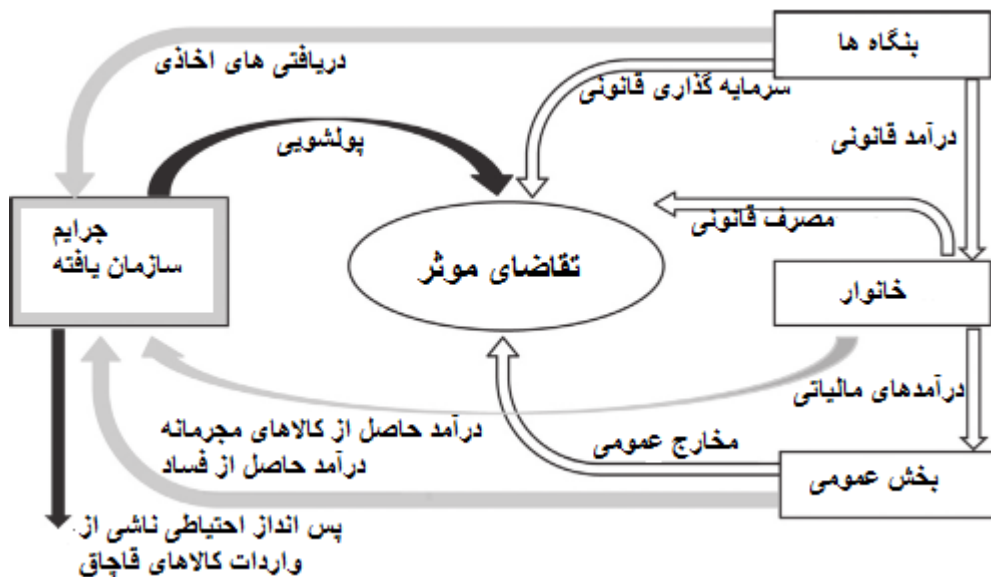
در رابطه با تجزیه و تحلیل نظری، ادبیات پساکینزی نشان می‌دهد که جرائم سازمان‌یافته می‌تواند سطح تعادل درآمد را تغییر داده و بر تقاضای مؤثر و ضرب فراینده کینزی تأثیر بگذارد (پرسمن، ۲۰۰۸: ۸۲). راوتر^۲ (۱۹۸۴) فرض می‌کند که تقاضای برون‌زا برای کالاهای غیرقانونی است که تقاضای کالاهای قانونی را کاهش می‌دهد: در نتیجه، این امر بر میزان تعادل درآمد تأثیر منفی می‌گذارد. براین اساس، مدلی توسط دانیل (۲۰۰۹)، ارائه شد که تقاضای کالاهای غیرقانونی را به عنوان تابعی از درآمد قانونی فرض می‌کند و بر سه عنصر متمرکز شود: اول، تمایل به مصرف کالاهای غیرقانونی از درآمد قانونی قابل‌تصرف؛ دوم، انبار جرائم سازمان‌یافته در درآمدهای قانونی مناسب از طریق جرائمی مانند اخاذی و سوم، تمایل برای مصرف کالاهای غیرقانونی از درآمد غیرقانونی. جرائم سازمان‌یافته علاوه بر تأثیر بر سطح تعادلی درآمد، باعث کاهش در ضریب فراینده درآمد کینزی می‌شود. علاوه بر این، این ادبیات نشان می‌دهد که هرچه سهم درآمدهای حاصل از جرم و جنایت تطهیر شده در بخش قانونی کمتر باشد، تأثیر منفی جرائم سازمان‌یافته بر سطح تعادلی درآمد بیشتر خواهد بود. اونگر^۳ (۲۰۰۷) استدلال می‌کند که پول‌شویی می‌تواند هم اثر مثبت و هم منفی بر سطح فعالیت اقتصادی داشته باشد: اولی مربوط به ورود وجوه غیرقانونی به بخش قانونی است، در حالی که دومی مربوط به کلیه جرائم ایجادشده است. اگرچه شواهد تجربی

1 Pressman

2 Reuter

3 Unger

نشان می دهد که وجوه غیرقانونی اثرات نامطلوب کلی را آشکار می کند، اما یک چارچوب نظری برای تبیین کلیه اشکال تأثیرپذیری که جرائم سازمان یافته از طریق جنایات معمولی خود بر اقتصاد اعمال می کند هنوز وجود ندارد.

شکل ۱. عملکرد جرائم سازمان یافته و تقاضای موثر. آستارینا و همکاران (۲۰۱۸: ۵۱۷)

همان طور که در شکل ۱ نشان داده شده است، اخاذی یک مالیات است که توسط جرائم سازمان یافته به شرکت های مستقر در یک منطقه معین تحمیل شده است. فساد به جرائم سازمان یافته اجازه می دهد تا بخشی از منابع عمومی را باهدف انتقال درآمد، خدمات و زیرساخت ها اختصاص دهد. این هدف با تغییر مکانیسم های تخصیصی تعریف شده توسط بازارها یا مؤسسات و با افزایش هزینه های استاندارد برای خدمات و زیرساخت ها به دست می آید (بارون و نارسیسو، ۲۰۱۳). سرانجام، پولشویی به جرائم سازمان یافته اجازه می دهد تا

مبدأ غیرقانونی درآمد حاصل از جرم و جنایت را پنهان کند و آن را به قدرت خرید مؤثر، یعنی به تقاضای بالقوه مصرف و سرمایه‌گذاری تبدیل کند (ماسکراندرو، ۲۰۰۷).

۲-۳. پیشینه تحقیق

۱-۳-۲. داخلی

صادقی عمروآبادی و همکاران (۱۳۹۱) در مطالعه‌ای با عنوان «تحلیل تجربی آثار پول‌شویی بر رشد اقتصادی، مخارج دولت و نابرابری درآمدی در ایران» بیان می‌کنند که بی‌ثباتی اقتصاد، تضعیف بخش خصوصی و برنامه‌های خصوصی‌سازی، کاهش کنترل دولت بر سیاست‌های اقتصادی، کاهش درآمدهای دولت، فساد ساختار حکومت، بی‌اعتمادی مردم، بی‌اعتباری دولت‌ها و نهادهای اقتصادی از جمله آثار مخرب پول‌شویی به شمار می‌آید. نتایج این تحقیق با استفاده از مدل خود رگرسیون برداری (VAR) و VECM طی سال‌های ۱۳۶۳ تا ۱۳۸۸ نشان می‌دهد که افزایش شاخص‌های پول‌شویی (میزان جرائم و اقتصاد زیرزمینی)، باعث کاهش رشد اقتصادی، افزایش ضریب جینی و تضاد طبقاتی درآمدی کشور و افزایش اندازه دولت (مخارج دولت) خواهد شد.

صادقی عمروآبادی و همکاران (۱۳۹۲) در مطالعه‌ای دیگر با عنوان «اثرات بانکداری الکترونیک بر پدیده پول‌شویی مطالعه موردی: اقتصاد ایران» بیان می‌کنند که تمامی عملیات مجرمانه یا غیرقانونی سودآور از قبیل اخاذی، قاچاق اسلحه و مواد مخدر در نهایت به پول‌شویی ختم می‌شود. این مقاله با سه روش OLS، GLS و GMM نشان می‌دهد که اثر سه شاخص بانکداری الکترونیک (تعداد دستگاه‌های خودپرداز، کارت‌خوان‌ها و تعداد تراکنش‌های الکترونیک) اثر مثبت و معناداری بر شاخص پول‌شویی در کشور داشته‌اند.

مهرآرا و محمدیان نیکپی (۱۳۹۴) در مطالعه خود با عنوان «بررسی اقتصادی جرم و اثرات سرریز بین استانی آن در ایران: یک رویکرد پنل فضایی» به بررسی اقتصادی جرم با استفاده از داده‌های استانی کشور ایران، از سال ۸۹-۱۳۷۹ با لحاظ کردن متغیرهای اقتصادی و اجتماعی می‌پردازد. نتایج نشان می‌دهند که متغیرهای اقتصادی درآمد و نرخ

مشارکت و همچنین متغیرهای اجتماعی نسبت ازدواج به طلاق، نسبت شهرنشینی و افزایش جمعیت اثرات معنادار و بااهمیتی بر وقوع جرم در کشور دارند.

پناهی و ستار رستمی (۱۳۹۶) در مطالعه با عنوان «بررسی رابطه میان رشد اقتصادی و جرم: شواهدی از استان‌های ایران» به تفکیک استان‌های کشور طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۸ سرقت‌های نه‌گانه عادی به‌عنوان نمودی از جرم مناطق با روش تاپسیس (Topsis) تعیین شده و با استفاده از روش رگرسیون داده‌های تابلویی نشان داد که رشد اقتصادی تأثیر منفی و معنی‌دار بر جرم است.

پور احتشام و محدثی فر (۱۳۹۷) در مطالعه خود با عنوان «رابطه بین جرم و نرخ باروری با رشد اقتصادی» با استفاده از داده‌های سری زمانی طی دوره ۲۰ ساله ۱۹۹۶ تا ۲۰۱۵ نشان دادند که معیارهای جرم (قتل عمد، جرائم خشن و سرقت) دارای تأثیر منفی و معنی‌دار بر رشد اقتصادی هستند.

۲-۳-۲. خارجی

لوی و همکاران (۲۰۱۳) در مطالعه‌ای به بررسی «اثرات اقتصادی، اجتماعی و مالی جرم‌های سازمان یافته بر اتحادیه اروپا» با روش تحلیلی پرداخته و تأکید می‌کند که اندازه‌گیری هزینه‌های جرائم سازمان یافته هنوز در مرحله اولیه توسعه قرار دارد و نیاز به واضح‌تر برای تطبیق و تحقیقات بیشتر داده‌های مرزی به‌منظور بهبود کیفیت شواهد برای سازمان‌های اجرای قانون اروپا و اثربخشی آن‌ها در مبارزه با جرم سازمان یافته دارد.

کی راکس و همکاران^۲ (۲۰۱۷) در مطالعه‌ای به «تجزیه و تحلیل تجربی از جرم‌های سازمان یافته، فساد و رشد اقتصادی» پرداخته با استفاده از داده‌های پانلی از مناطق ایتالیا برای دوره ۱۹۸۳-۲۰۰۹ نشان می‌دهد که جرم سازمان یافته هنگامی که با فساد همزیست باشد، اثر منفی کمتری بر رشد دارد.

1Levi et al

2Kyriakos et al

آستاریتا و همکاران (۲۰۱۸ م) در مطالعه‌ای با عنوان «اثرات کلان اقتصادی جرم‌های سازمان‌یافته: یک تجزیه و تحلیل پسا کینزی» بیان می‌کنند که برخی فعالیت‌های جنایی مانند اخاذی، تجارت مجرمانه و فساد با تخلیه منابع بخش قانونی تقاضا را کاهش می‌دهد، درحالی‌که دیگر موارد مانند پول‌شویی باعث افزایش تقاضا می‌شوند. سرانجام، در این تحقیق یک رویکرد شبیه‌سازی برای کشور ایتالیا انجام می‌شود که نشان می‌دهد اندازه تجارت جنایی زیاد است که جرائم سازمان‌یافته بر اقتصاد ایتالیا تأثیر منفی می‌گذارد. در بسیاری از مطالعات داخلی و خارجی بیشتر به تحلیل عوامل مؤثر بر جرائم پرداخته شده است و کمتر به سمت تقاضای جرم پرداخته شده است. در واقع سهم اصلی مطالعه حاضر در مقایسه با مطالعات پیشین، پر کردن شکاف یک مدل پسا کینزی است. در این زمینه، اصل تقاضای مؤثر از طریق یک کارکرد استاندارد سرمایه‌گذاری نئوکلاسیکی که در آن تصمیمات سرمایه‌گذاری بنگاه‌ها به میزان فعالیت اقتصادی بستگی دارد، پیاده‌سازی می‌شود. این مدل توضیح می‌دهد که چگونه عملکرد جرائم سازمان‌یافته شامل فساد مقامات دولتی، تجارت کالاهای قاچاق و پول‌شویی تأثیر منفی بر سطح فعالیت‌های اقتصادی و روند رشد اقتصادی کشور ایران دارد.

۳. روش‌شناسی تحقیق

اقتصادی که در این تحقیق به الگوسازی آن پرداخته می‌شود مبتنی بر یک بخش قانونی و جنایی است که از طریق جریان درآمد حاصل از چهار جرم اصلی جرائم سازمان‌یافته تعامل می‌یابد: اخاذی، تجارت کالاهای قاچاق، فساد مالی و اقتصادی و پول‌شویی (شکل ۱). در بخش قانونی سه بازیگر نقش دارند: بنگاه‌ها، خانوارها و بخش دولتی (عمومی). بنگاه‌ها درآمد قانونی توزیع می‌کنند که به خانوارها توزیع می‌شود که به نوبه خود با پرداخت مالیات به ترانزنامه بودجه دولت کمک می‌کنند. در این بخش فقط یک نوع کالای قانونی که می‌تواند از آن به‌عنوان کالای مصرفی، سرمایه‌گذاری خوب یا کالای عمومی استفاده شود، تولید می‌شود. در تعادل، درآمد قانونی (Y) باید برابر با تقاضای مؤثر (Y_d)

باشد، یعنی کل کالاهای مصرفی قانونی که توسط خانوارها تقاضا می شود، کالاهای سرمایه گذاری که توسط بنگاه ها تقاضا می شود و کالاهای عمومی که توسط دولت ارائه می شود. بخش جنایی ایجادکننده درآمد جنایی (Y) از طریق جرائمی از قبیل اخاذی، تجارت کالاهای جنایی و فساد تولید هست. اخاذی مشابه مالیاتی است که توسط جرائم سازمان یافته به شرکت ها اعمال شده است. کالاهای جنایی به خانوارها فروخته می شود، به گونه ای که می توانند درآمد قابل تصرف خود را در خارج از بخش قانونی بگذرانند. فساد مقامات دولتی به جرائم سازمان یافته اجازه می دهد تا بخشی از منابع عمومی را به آن ها اختصاص دهند. در همه این موارد، درآمد قانونی از بخش قانونی به سمت بخش جنایی جریان می یابد. سرانجام، پول شویی به جرائم سازمان یافته اجازه می دهد تا بخشی از درآمد حاصل از جرم و جنایت را به قدرت خرید مؤثر تبدیل کند تا در بخش قانونی مورد استفاده قرار گیرد، به گونه ای که درآمد از بخش حاصل از جرم و جنایت به شکل مصرف و سرمایه گذاری در بخش قانونی جاری شود. تولید و تخصیص درآمد حاصل از جرم و جنایت بر تقاضای مؤثر تأثیر می گذارد و اخاذی، تجارت کالاهای جنایی و فساد با تعیین میزان خروج درآمد از بخش قانونی، تقاضای مؤثر را کاهش می دهد. از طرف دیگر، پول شویی با تعیین میزان ورود درآمد به بخش قانونی، تقاضای مؤثر را افزایش می دهد. با توجه به توضیحات فوق، روابط اقتصادی کشور، با ۲۰ معادله جدول ۱ برقرار هست.^۱ معادله (۱) تقاضای مؤثر که برابر با کل کالاهای مصرفی قانونی است که توسط خانواده ها تقاضا می شود (C_t)، کالاهای سرمایه گذاری درخواست شده توسط بنگاه ها (I_t) و کالاهای عمومی ارائه شده توسط دولت (G) را نشان می دهد. معادله (۲) میزان مصرف قانونی خانوارها (C_t) را به عنوان مجموع مصرف کالاهای قانونی خریداری شده با درآمد قانونی (C_t^l) و درآمد حاصل از جرم و جنایت (C_t^g) تعریف می کند، $(\beta \tilde{Y})$:

۱ مبنای مجموعه معادلات مبتنی بر مطالعه آستاریتا و همکاران (۲۰۱۸) می باشد. لذا، این معادلات با توجه به اقتصاد ایران و متغیرها بومی سازی شده است؛ به عبارت دیگر با توجه به وجود متغیرها و داده های اقتصاد ایران و شرایط اقتصادی معادلات تغییر و اصلاح شده اند.

سهم درآمد پول‌شویی شده حاصل از جرم و جنایت است و $\beta_l \in [0,1]$ تمایل به مصرف کالاهای قانونی مربوط به درآمد پول‌شویی شده حاصل از جرم و جنایت است. از این رو، مصرف کالاهای قانونی توسط خانوارهایی که از درآمد حاصل از جرم و جنایت برخوردار هستند، اولین کانال را شناسایی می‌کند که از طریق آن درآمد حاصل از جرم و جنایت پول‌شویی شده از بخش حاصل از جرم و جنایت وارد بخش قانونی می‌شود. معادله (۳) کالاهای عمومی ارائه‌شده توسط دولت (G) را به‌عنوان یک تابع خطی از درآمدهای مالیاتی (τY) تعریف می‌کند که $\alpha_c \in [0,1]$ سهم مالیاتی است که توسط سازمان‌های جنایی از طریق فساد مقامات دولتی منحرف می‌شود. معادله (۴) سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های قانونی را تعریف می‌کند (I_l) به‌عنوان مبلغ سرمایه‌گذاری مربوط به درآمد حاصل از جرم و جنایت (I_l^0) و درآمد قانونی (I_l^1). سرمایه‌گذاری‌های تأمین‌شده از درآمد حاصل از جرم و جنایت (I_l^0) یک تابع خطی از درآمد حاصل از جرم و جنایت پول‌شویی شده ($\beta \tilde{Y}$)، خالص مصرف کالاهای قانونی ساخته‌شده توسط سازمان‌های جنایی است. از این رو، این سرمایه‌گذاری‌ها کانال دوم را شناسایی می‌کنند که از طریق آن می‌توان درآمد حاصل از جرم و جنایت پول‌شویی شده را از بخش حاصل از جرم و جنایت وارد بخش قانونی کرد. معادله شماره (۵) تابع سرمایه‌گذاری بنگاه‌ها یک تابع خطی از میزان استفاده از انبار اقتصادی ($u = Y/Y_p$) است، یعنی سطح فعالیت واقعی اقتصاد نسبت سطح بالقوه‌ای که برای آن تصور می‌شود. سرانجام، در مورد سمت تولید، یک تابع تولید با ضریب ثابت فرض می‌شود، جایی که بازده واقعی قانونی (Y) همیشه پایین‌تر از بازده قانونی بالقوه (Y_p) است. در معادله (۶) تابع تولید، a_l ورودی نیروی کار برای یک واحد تولید مؤثر (Y/L) نشان می‌دهد و a_k ورودی سرمایه برای یک واحد تولید بالقوه (Y_p/L) است.

جدول (۱) معادلات خطی روابط اقتصادی کشور در مدل پساکینزی

$Y_d = C_l + G + I_l$	۱
-----------------------	---

$C_l = C_l^l + C_l^o = (1 - c_d)c(1 - \alpha_e - \tau)Y + \beta_l\beta\tilde{Y}$	۲
$G = \tau(1 - \alpha_c)Y$	۳
$I_l = I_l^l + I_l^o = I_l^l + \beta_k(1 - \beta_l)\beta\tilde{Y}$	۴
$g_l^l = \frac{I_l^l}{K} = \gamma + \gamma_u u$	۵
$Y = \frac{Y}{L}L = a_l L \leq a_k K = \frac{Y_p}{K}K = Y_p$	۶
$\tilde{Y} = R_e + R_d + R_c$	۷
$R_e = \alpha_e Y$	۸
$R_d = \alpha_d C_d = \alpha_d(C_d^l + C_d^o) = \alpha_d[c_d c(1 - \alpha_e - \tau)Y + \beta_d(1 - \beta)\tilde{Y}]$	۹
$R_c = \alpha_c \tau Y$	۱۰
$\tilde{Y} = (C_l^o + C_d^o) + I_l^o + (S_l^o + S_o^o)$	۱۱
$\tilde{Y} = \beta_l\beta\tilde{Y} + \beta_d(1 - \beta)\tilde{Y} + \beta_k(1 - \beta_l)\beta\tilde{Y} + (1 - \beta_k)(1 - \beta_l)\beta\tilde{Y} + (1 - \beta_d)(1 - \beta)\tilde{Y}$	۱۲
$\varepsilon = \frac{\tilde{Y}}{Y} = \frac{\alpha_e + \alpha_d c_d c(1 - \alpha_e - \tau) + \alpha_c \tau}{1 - \alpha_d \beta_d (1 - \beta)}$	۱۳
$\tilde{u} = \frac{\gamma}{a_k \{1 - (1 - \alpha_e - \tau)(1 - c_d)c - [\beta_l + \beta_k(1 - \beta_l)]\beta\varepsilon - (1 - \alpha_c)\tau\} - \gamma_u}$	۱۴
$u^* = \frac{\gamma}{a_k \{1 - (1 - \tau)c - \tau\} - \gamma_u}$	۱۵
$u^* > \tilde{u} \Rightarrow [\alpha_e + (1 - \alpha_e - \tau)c_d]c + \alpha_c \tau > [\beta_l + \beta_k(1 - \beta_l)]\beta\varepsilon$	۱۶
$g = \frac{I_l^l + I_l^o}{K} = \gamma + \gamma_u u + \beta_k(1 - \beta_l)\beta \frac{\tilde{Y}}{K} \frac{Y_p}{Y} \frac{Y}{Y} = \gamma + \gamma_u u + \beta_k(1 - \beta_l)\beta\varepsilon u a_k$	۱۷
$\tilde{g} = \gamma + \gamma_u \tilde{u} + \beta_k(1 - \beta_l)\beta\varepsilon \tilde{u} a_k$	۱۸
$g^* = \gamma + \gamma_u u^*$	۱۹
$g^* > \tilde{g} \Rightarrow \gamma_u (u^* - \tilde{u}) > \beta_k(1 - \beta_l)\beta\varepsilon \tilde{u} a_k$	۲۰

معادله (۷) توضیح می‌دهد که چگونه بخش جنایی، درآمد حاصل از جرم و جنایت، (\tilde{Y}) تولید می‌کند که برابر است با کل درآمد ناشی از اخاذی (Re)، تجارت کالاهای قاچاق (Rd) و فساد (Rc). معادلات شماره (۸ تا ۱۰) تولید درآمد حاصل از جرم و جنایت را توصیف می‌کند. بر اساس معادله شماره (۸)، درآمد اخاذی (Re) یک تابع خطی از درآمد قانونی است زیرا نرخ اخاذی معمولاً توسط جرائم سازمان‌یافته به‌عنوان سهمی از آن تعیین می‌شود. معادله (۹) نشان می‌دهد که درآمدهای تجارت جنایی (Rd) از فروش کالاهای جنایی به خانوارها (Cd) حاصل می‌شود که $\alpha_d \in [0, 1]$ سهم گردش مالی تجارت جنایی است که برای واردات کالاهای جنایی از خارج استفاده نمی‌شود. مصرف کالاهای جنایی خریداری‌شده توسط خانوارها با استفاده از درآمد قانونی (C_d^l) یک تابع خطی از درآمد قانونی، اخاذی و پرداخت مالیات است. درحالی‌که مصرف کالاهای جنایی خریداری‌شده توسط خانوارها با استفاده از درآمد غیر پول‌شویی شده (C_d^o) یک تابع خطی از درآمد حاصل از جرم و جنایت است، $\beta_d \in [0, 1]$ تمایل به مصرف کالاهای جنایی از درآمد غیرپول‌شویی شده $(\tilde{Y}(1 - \beta))$ است. سرانجام، معادله (۱۰) درآمد حاصل از فساد (Rc) را به‌عنوان سهم درآمدهای مالیاتی (τY) که توسط سازمان‌های جنایی از طریق فساد مقامات دولتی منحرف می‌شود، تعریف می‌کند. معادله‌های شماره (۱۱ تا ۱۲) تخصیص درآمد حاصل از جرم و جنایت را توصیف می‌کند. معادله ۱۱، این تصمیم که جرائم سازمان‌یافته باید در رابطه با سهم درآمد حاصل از جرم و جنایت از درآمد پول‌شویی شده $(\beta \tilde{Y})$ و یا درآمد پول‌شویی نشده $(\tilde{Y}(1 - \beta))$ صورت بگیرد، توصیف می‌کند. معادله ۱۲، سهم درآمد حاصل از جرم و جنایت پول‌شویی شده را می‌توان به مصرف کالاهای قانونی (C_l^o) ، سرمایه‌گذاری در فعالیتهای قانونی در داخل کشور (I_l^o) و انباشت پس‌اندازهای احتیاطی (S_l^o) به سرمایه‌گذاری در فعالیتهای مالی قانونی در خارج از منطقه $(S_l^o = (1 - \beta_k)(1 - \beta_l)\beta \tilde{Y})$ تخصیص داد. سوم، سازمان‌های جنایتکار می‌توانند درآمد غیر پول‌شویی شده $(\tilde{Y}(1 - \beta))$ را به مصرف

کالاهای جنایی و قاچاق یا پس اندازهای احتیاطی در داخل کشور ($C_a^o + S_o^o$) اختصاص دهند. معادله های شماره (۱۱ تا ۱۲) دو مسئله اصلی مدل مربوط به درآمد حاصل از جرم و جنایت پول شویی شده ($\beta \tilde{Y}$) و پس انداز احتیاطی ($S_l^o + S_o^o$) را برجسته می کند. از منظر تقاضای مؤثر، پول شویی درآمد حاصل از جرائم سازمان یافته را به مصرف کالاهای قانونی یا سرمایه گذاری در فعالیت های واقعی در منطقه تخصیص می دهد. این کانال هایی است که از طریق آن ها درآمد حاصل از جرم و جنایت پول شویی شده از بخش حاصل از جرم و جنایت به بخش قانونی منتقل می شود و از تقاضای مؤثر حمایت می کند. پس انداز احتیاطی نماینده سهم درآمد حاصل از جرم و جنایت است که در فعالیت های قانونی خارج از کشور صرف می شود و یا در داخل کشور محصور شده است. این سهم درآمد به هیچ وجه نمی تواند وارد بخش قانونی شود و این یک ضرر خالص است. مقدار پس انداز احتیاطی مثبت فرض می شود. صرفه جویی به دلایل احتیاطی در واقع توجیه پذیر است، زیرا زندگی کاری مجرمان معمولاً بسیار کوتاه است، با توجه به اینکه آن ها احتمالاً توسط پلیس دستگیر می شوند یا توسط سایر مجرمان کشته می شوند؛ بنابراین، آن ها بسیاری از دارایی ها را برای محافظت از خانواده خود در برابر چنین خطراتی ذخیره می کنند. علاوه بر این، تلاش برای پول شویی درآمد حاصل از جرم و جنایت در بخش قانونی توسط پلیس می تواند کشف شود و سازمان های جنایتکار را در معرض ریسک حاصل از تصرف دارایی های واقعی و مالی آن ها قرار دهد.

جرائم سازمان یافته درآمد را از طریق اخاذی، تجارت کالاهای قاچاق و فساد تولید می کند. این جنایات منجر به خروج درآمد از بخش قانونی به سمت بخش جنایی می شود. رابطه بین درآمد حاصل از جرم و جنایت (\tilde{Y}) و درآمد قانونی (Y) توسط رابطه ۱۳ شرح داده شده است (ϵ که از طریق اجرای عملیات جبری بر روی معادله (۷ تا ۱۰) به دست می آید و فقط به مقادیر پارامترها بستگی دارد و می تواند بین 0 تا $+\infty$ متغیر باشد. در صورتی که خروج درآمد از بخش قانونی برابر با صفر باشد، ϵ برابر با صفر است، یعنی اگر درآمد قانونی برابر صفر باشد ($Y = 0$) یا جرائم سازمان یافته هیچ فعالیت

مجرمانه‌ای انجام نمی‌دهد ($\alpha_e, c_d, \alpha_c = 0$) در غیر این صورت، ε بالاتر از صفر است و می‌تواند به سمت $+\infty$ تمایل داشته باشد، زیرا درآمد حاصل از جرم و جنایت به‌طور معمول از میزان درآمدهای حاصل از بخش قانونی فراتر نمی‌رود، در صورتی که شرایط زیر را داشته باشد: الف) سهمی از خروجی درآمد به مصرف کالاهای قاچاق اختصاص می‌یابد ($\beta_d(1 - \beta) > 0$) و ب) از سهم گردش مالی تجارت برای واردات کالاهای قاچاق از خارج استفاده نمی‌شود، ($\alpha_d > 0$) واردات کالاهای قاچاق

(α) و تمایل به مصرف کالاهای جنایی از درآمد غیرپولشویی شده (β_d)، به صورت منفی با سهم پولشویی شده درآمد حاصل از جرم و جنایت (β) در ارتباط است. تعامل بین بخش قانونی و بخش حاصل از جرم و جنایت را نمی‌توان به‌عنوان یک بازی مجموع صفر توصیف کرد زیرا درآمد حاصل از جرم و جنایت می‌تواند فراتر از میزان درآمد حاصل از بخش قانونی باشد. افزایش نرخ اخاذی (α_e) دو تأثیر متضاد را تعیین می‌کند: افزایش درآمدهای اخاذی ($R_e = \alpha_e Y$) و کاهش درآمدهای تجارت مجرمانه مربوط به مصرف کالاهای جنایی که به درآمد قانونی در درآمد قابل‌تصرف خانوارها یعنی خالص میزان اخاذی ($C_d^l = c_d c(1 - \alpha_e - \tau)Y$) بستگی دارد. افزایش درآمدهای مالیاتی که توسط جرائم سازمان‌یافته از طریق فساد مقامات دولتی منحرف شده است (α_c) درآمد فساد را افزایش می‌دهد ($R_c = \alpha_c \tau Y$) و افزایش در درآمد قابل‌تصرف مصرفی از درآمد قانونی (c, c_d) درآمد حاصل از تجارت مجرمانه را افزایش می‌دهد؛ بنابراین، این پارامترها (β_d, α_e, c and c_d) بر اندازه نسبی بخش جنایی (ε) تأثیر مثبت می‌گذارد. تنها پارامتری که با اندازه نسبی بخش جنایی رابطه منفی داشته باشد، سهم درآمد حاصل از جرم و جنایت است که در بخش قانونی (β) پولشویی می‌شود، زیرا بر روی ضرب فزاینده درآمد حاصل از جرم و جنایت تأثیر منفی می‌گذارد. سرانجام، افزایش نرخ مالیات (τ) باعث دو اثر متضاد می‌شود: افزایش درآمدهای فساد ($R_c = \alpha_c \tau Y$) در برابر

کاهش درآمدهای تجارت جنایی مربوط به مصرف کالاهای جنایی که به درآمد قانونی بستگی دارد، یعنی، در مورد درآمد قابل تصرف خانوارها، خالص نرخ مالیات.

در بخش قانونی، تحت شرایط تعادل، درآمد قانونی و تقاضای کل باید برابر باشد، $(Y = Y_d)$. تغییر در میزان استفاده از انبار (u) به اقتصاد اجازه می‌دهد تا این

شرط تعادل را برآورده سازد. با ترکیب جبری عبارات (۱ تا ۶)، این نتیجه به دست می‌آید

که ارزش تعادلی میزان استفاده از انبار (\tilde{u}) به رفتار خانواده‌ها، بنگاه‌ها و دولت بستگی

دارد. در مدل‌های پساکینزی، سطح فعالیت اقتصادی تابع مثبتی از سطح تقاضا است که

به نوبه خود به میزان مصرف، سرمایه‌گذاری و مخارج عمومی بستگی دارد. معادله (۱۴)

نشان می‌دهد که جرائم سازمان یافته ممکن است با انقباض یا انبساط در سطح تقاضای

مؤثر بر میزان استفاده از انبار (u) تأثیر مثبت یا منفی بگذارد: از یک طرف جرائم اخاذی،

تجارت کالاهای قاچاق و فساد تمایل به کاهش تقاضای مؤثر دارد؛ از طرف دیگر،

تخصیص درآمد حاصل از جرم و جنایت پول‌شویی شده به مصرف کالاهای قانونی و

سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های قانونی تمایل به افزایش تقاضای مؤثر دارد. به طور کلی، بسته

به مقدار پارامترها، اثر خالص نامشخص است. اگر ارزش تعادلی میزان استفاده از انبار در

اقتصاد بدون جرائم سازمان یافته (u^*) با وضعیت اقتصاد با جرائم سازمان یافته (\tilde{u})

مقایسه شود، شواهد اقتصادی را می‌توان بهتر درک کرد. با تنظیم کلیه پارامترهای ارجاع

شده به جرائم سازمان یافته برابر با صفر این امکان فراهم می‌شود که مقدار تعادل u^* را به

دست آورد. با ترکیب جبری معادلات (۱۴ تا ۱۵)، نتیجه گرفته می‌شود که ارزش تعادلی

درجه استفاده از انبار در اقتصاد بدون جرائم سازمان یافته بیشتر از مقدار تعادل در اقتصادی

با جرائم سازمان یافته است و تنها در صورت کاهش در مصرف کالاهای قانونی و مخارج

عمومی، مرتبط با جرائم، از افزایش مصرف کالاهای قانونی و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های

قانونی ناشی از درآمد پول‌شویی شده حاصل از جرم و جنایت فراتر می‌رود. در معادله

شماره (۱۶)، عبارت $[\alpha_e + (1 - \alpha_e - \tau)c_d]c$ بیانگر سهم پایین درآمد قانونی

اختصاص یافته به مصرف کالاهای قانونی توسط خانوارها است و عبارت $\alpha_c \tau$ نشانگر سهم پایین تر درآمد قانونی اختصاص یافته توسط دولت به مخارج عمومی هست.

نرخ رشد سرمایه برابر است با نسبت سرمایه گذاری های قانونی در فعالیت های واقعی به سهام سرمایه (I_t/K) بنابراین، این بستگی به تصمیمات سرمایه گذاری بنگاه های مربوط به درآمد قانونی و درآمد حاصل از جرم و جنایت دارد، همان طور که توسط معادله شماره (۴ و ۵) شرح داده شده است. معادله (۱۷) نیز نرخ رشد سرمایه را تعیین می کند. با جایگزین کردن مقدار تعادلی درجه استفاده از انبار (\tilde{u}) در معادله شماره (۱۷)، نتیجه گرفته می شود که ارزش تعادلی نرخ رشد سرمایه (\tilde{g}) به رفتار خانواده ها، بنگاه ها و دولت بستگی دارد. با این وجود، جرائم سازمان یافته، به طور غیرمستقیم و مستقیم، نرخ رشد را نیز تحت تأثیر قرار می دهد که آن هم به نوبه خود استفاده از انبار و تصمیمات سرمایه گذاری در فعالیت های قانونی را تحت تأثیر قرار می دهد. با توجه به تجزیه و تحلیل سطح فعالیت اقتصادی، تفاوت اصلی نشان داده شده توسط معادله شماره (۱۸) این است که جرائم سازمان یافته از طریق دو کانال نرخ رشد (\tilde{g}) را تحت تأثیر قرار می دهد: اول، تأثیر غیرمستقیم بر تصمیمات سرمایه گذاری بنگاه ها از طریق تأثیر در میزان استفاده از انبار $(\gamma_u \tilde{u})$ و دوم، تصمیمات مربوط به سرمایه گذاری که مستقیماً توسط سازمان های جنایی اتخاذ می شود و با پول شویی سهمی از درآمد جنایی $(\beta_k (1 - \beta_l) \beta \epsilon \tilde{u} a_k)$ تأمین می شود. عملکرد جرائم سازمان یافته می تواند تأثیر منفی بیشتری بر سطح فعالیت اقتصادی نسبت به روند رشد داشته باشد و آن ها می توانند نوسانات اقتصادی را در طول چرخه تجاری تقویت کنند. از طریق ترکیب جبری معادلات شماره (۱۸ و ۱۹)، نتیجه گرفته می شود که ارزش تعادلی نرخ رشد سرمایه در اقتصاد بدون جرائم سازمان یافته بیشتر از ارزش تعادلی در اقتصاد با جرائم سازمان یافته است، در صورتی که کاهش سرمایه گذاری های متصل به سطح پایین تر فعالیت اقتصادی از افزایش در سرمایه گذاری های ناشی از درآمد حاصل از جرم و جنایت پول شویی شده بیشتر شود. در معادله شماره (۲۰) عبارت $\gamma_u (u^* - \tilde{u})$

تأثیر غیرمستقیم سازمان‌های جنایتکار بر نرخ رشد (\tilde{g}) را نشان می‌دهد البته اگر آن‌ها بر سطح فعالیت‌های اقتصادی تأثیر منفی بگذارند، یعنی اگر نابرابری (۱۶) حفظ شود، در غیر این صورت، عبارت $\beta_k(1 - \beta_l)\beta\epsilon\tilde{u}a_k$ از طریق تصمیمات سرمایه‌گذاری خود تأثیر مستقیم سازمان‌های جنایی بر نرخ رشد (\tilde{g}) را مشخص می‌کند که همواره مثبت خواهد بود. جرائم سازمان یافته بر روند رشد تأثیر منفی می‌گذارد هنگامی که نابرابری (۲۰) حفظ شود (آستاریتا و همکاران، ۲۰۱۸: ۵۴۶-۵۳۹). کاهش نرخ رشد ناشی از سطح پایین تر فعالیت اقتصادی، یعنی دوره اول، از افزایش نرخ رشد ناشی از پول‌شویی، یعنی دوره دوم، فراتر رود.

۴. تجزیه و تحلیل یافته‌ها (یک آزمون شبیه‌سازی: مطالعه موردی ایران)

به‌طور کلی، با توجه به معادلات مفروض مدل، نشان می‌دهد که بسته به اینکه جرائم سازمان یافته منجر به انبساط یا انقباض در سطح تقاضای مؤثر شود، ممکن است بر عملکرد به صورت مثبت یا منفی تأثیر بگذارد، به عبارت دیگر بسته به اینکه کاهش تقاضای مؤثر ناشی از اخذی، تجارت کالاهای جنایی و فساد، بیشتر یا کوچک تر از افزایش تقاضای مؤثر ناشی از پول‌شویی باشد، این اثرگذاری رخ خواهد داد. از دیدگاه تحلیلی، بسته به مقدار پارامترها، اثر خالص نامشخص است. به‌طور خاص تر، نتایج نظری زیر شرایطی را تحت تأثیر قرار می‌دهد که سازمان‌های جنایی بر سطح فعالیت اقتصادی و روند رشد منفی تأثیر می‌گذارند: ۱- اندازه نسبی بخش جنایی با توجه به بخش قانونی بیشتر از صفر است ($\epsilon > 0$) به گونه‌ای که عملکرد جرائم سازمان یافته باعث خروج درآمد از بخش قانونی از طریق جرائم اخذی، تجارت کالاهای قاچاق و فساد می‌شود. ۲- عملکرد جرائم سازمان یافته بر سطح فعالیت اقتصادی ($u^* > \tilde{u}$) تأثیر منفی می‌گذارد، به گونه‌ای که کاهش مصرف کالاهای قانونی و مخارج عمومی، مرتبط با جرائم اخذی، تجارت کالاهای قاچاق و فساد، از افزایش مصرف کالاهای قانونی و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های قانونی ناشی از درآمد حاصل از جرم و جنایت پول‌شویی شده فراتر می‌رود؛ و ۳- عملکرد جرائم سازمان یافته بر روند رشد ($g^* > \tilde{g}$) تأثیر منفی می‌گذارد، به طوری که کاهش سرمایه‌گذاری‌های متصل به سطح پایین تر فعالیت اقتصادی از افزایش سرمایه‌گذاری‌های

ناشی از درآمد حاصل از جرم و جنایت پول‌شویی شده فراتر می‌رود. برای تشخیص تأثیر واقعی سازمان‌های جنایتکار و جرائم بر اقتصاد، یک آزمون شبیه‌سازی در چارچوب کشور ایران انجام می‌شود. هدف از این شبیه‌سازی بررسی نسبت درآمد حاصل از جرم و جنایت به درآمد قانونی (ϵ) و ارزیابی اینکه سازمان‌های جنایی تا چه میزان تأثیر منفی بر میزان استفاده از انبار (تفاوت درآمد قانونی و تقاضای کل) (u) و نرخ رشد سرمایه (g) دارند، هست. این بخش یک آزمون شبیه‌سازی را ارائه می‌دهد که به اقتصاد ایران اشاره دارد، جایی که حضور جرائم سازمان‌یافته مثلاً قاچاق مواد مخدر و پول‌شویی می‌تواند تأثیرات شدید اقتصادی داشته باشد. ابتدا روش کالیبراسیون بر اساس دو سناریوی جایگزین، یکی حضور و دیگری عدم حضور سازمان‌های جنایتکار را توضیح می‌دهد. سپس نتایج نظری برای اقتصاد ایران آزمون می‌شود، به گونه‌ای که می‌توان نتیجه گرفت که آیا سازمان‌های جنایی تأثیر منفی بر سطح فعالیت اقتصادی و روند رشد دارند؟ سرانجام با ارائه برخی از توصیه‌های سیاست‌گذاری به پایان می‌رسد.

۴-۱. پارامترهای مدل

مدل ارائه‌شده در بخش (۳) شامل سه متغیر درون‌زا (g, u, ϵ) و سیزده پارامتر هست. خلاصه‌ای از ارزش پارامترها، تعریف و منبع آن‌ها، در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲: پارامترهای مدل

پارامتر	تعریف	مقدار	منبع
α_ϵ	نرخ اخذی در کشورهای در حال توسعه	۰,۰۰۴۵	کالدرونی ^۱ (۲۰۱۴) و آستارینا و همکاران (۲۰۱۸)
α_d	سهم گردش مالی تجارت که برای واردات کالاهای قاچاق و جنایی از خارج استفاده نمی‌شود	۰,۹۵	فرض مدل، برات زاده و همکاران (۱۳۹۷)
α_c	سهم مالیات که از طریق فساد مقامات	۰,۰۰۱	فرض مدل

پارامتر	تعریف	مقدار	منبع
	دولتی منحرف شده است		
β	سهم پول شویی از درآمد جنایی و قاچاق	۰,۴۸	اردزی و همکاران ^۱ (۲۰۱۲ و ۲۰۱۴)، برات زاده و همکاران (۱۳۹۷)
β_l	تمایل به مصرف کالاهای قانونی از درآمد پول شویی	۰,۷۶	فرض مدل و عرب مازار یزدی و خودکاری (۱۳۸۶)
β_d	تمایل به مصرف کالاهای قاچاق از درآمد غیر پول شویی	۰,۱۳	فرض مدل
β_k	تمایل به سرمایه گذاری از درآمد پول شویی	۰,۵۰۴	IMF و اونگر (۲۰۰۷)
τ	نرخ مالیاتی	۰,۲۵	WDI
c	تمایل به مصرف کالاهای قانونی و قاچاق از درآمد قانونی	۰,۹۱	WDI
c_d	سهم مصرف کالاهای قاچاق به کل مصرف	۰,۰۴	مزینی (۱۳۹۷)، www.epe.ir
γ	حساسیت سرمایه گذاری به عناصر غیر مرتبط به u	۰,۰۲	فرض مدل
γ_k	حساسیت سرمایه گذاری به u	۰,۰۲	فرض مدل
α_k	نرخ بازگشت سرمایه به ازای هر واحد تولید بالقوه	۰,۳۱	WDI

منبع: یافته‌های پژوهش

برای ارزیابی تأثیر جرائم سازمان یافته، روش کالیبراسیون بر روی دو سناریو جایگزین از اقتصاد ایران ساخته شده است. اولین سناریو، اقتصاد بدون بخش جنایی را توصیف می‌کند؛ جایی که c ، τ ، α_k ، γ و γu تنها پارامترهای غیر صفر هستند (معادلات ۱۵ و ۱۹). پارامترهای c ، τ و α_k با استفاده از میانگین‌های بین سال‌های ۲۰۱۷-۱۹۸۰ مربوط به اقتصاد ایران برآورد شده و از WDI استخراج می‌شوند. با توجه به پارامترهای عملکرد سرمایه گذاری، مقدار ۰,۱۵۱ برای γ و مقدار ۰,۰۱۴۴ برای γu تعیین شده است. هنگامی که

u ۰,۰۶ درصد باشد، تشکیل خالص سرمایه برابر ۰,۱۵۱ درصد است. مورد دوم یک سناریوی قاچاق و جنایی است که توسط پارامترهای αe ، αd ، αc ، β ، βl ، βd ، βk و cd تعریف شده است و مشخصات اقتصادی بخش قاچاق را تعریف می‌کنند (معادلات ۱۳، ۱۴ و ۱۸). مقادیر αe و cd ۰,۳۸ درصد و ۶,۴۷ درصد تعیین شده است. با توجه به سهم پول‌شویی شده درآمد حاصل از جرم و جنایت، اردیززی و همکاران (۲۰۱۲)؛ درآمد حاصل از اقتصاد غیرقانونی را ۱۰,۹ درصد از تولید ناخالص داخلی تخمین می‌زند و اردیززی و همکاران (۲۰۱۴) دریافتند که پول‌شویی که به اقتصاد غیرقانونی منسوب است تقریباً ۶,۵ درصد از تولید ناخالص داخلی است. در اقتصاد ایران پیرایی و رجایی (۱۳۹۴) نشان دادند که اقتصاد زیرزمینی در سال ۱۳۹۲ برابر ۳۸,۵ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور بوده است. با فرض همان رفتار برای سازمان‌های جنایی و درگیر قاچاق، ممکن است یک مقدار ۰/۶۰ درصد برای βl درصد تخمین زده شود. بر اساس چندین مطالعه موردی مربوط به فعالیت‌های مجرمانه، اونگر (۲۰۰۷) اطلاعاتی در مورد βl ارائه می‌دهد: مجرمان تمایل به مصرف کالاهای قانونی از درآمد پول‌شویی شده به میزان ۲۸,۲ درصد را نشان می‌دهند. با این وجود، این تخمین در مقایسه با تمایل به مصرف از درآمد قانونی بسیار کم به نظر می‌رسد، به گونه‌ای که در این تحقیق ترجیح داده می‌شود همان مقدار شناسایی شده برای بخش قانونی فرض شود $(c(1 - cd) = \beta l)$ یعنی ۷۶,۲ درصد. به‌طور مشابه، در این تحقیق برای $(cc_d/(1 - \beta) = \beta_d)$ مقدار ۱۳,۴ درصد به‌صورت پیش‌فرض در نظر گرفته می‌شود. تخمین احتمالی از β_k نیز که توسط اونگر (۲۰۰۷) ارائه می‌شود، تمایل مجرمان به سرمایه‌گذاری را ۵۰,۴ درصد اندازه می‌گیرد. برای پارامترهای αd و αc ، به دلیل کمبود کامل اطلاعات در ادبیات، سهم گردش مالی تجارت جنایی برای واردات کالاهای جنایی از خارج از کشور (۰,۹۵ درصد) و مقدار درآمدهای فساد (۰/۱ درصد از درآمد مالیاتی) در نظر گرفته می‌شود.

در این بخش، با مقایسه سناریوی معیار با سناریوی حاصل از جرم و جنایت، نتایج نظری آزمایش می شود تا تأثیر واقعی جرائم سازمان یافته بر عملکرد اقتصاد ایران بررسی شود. به عنوان یک نتیجه کلی، در این تحقیق تأثیر منفی در اقتصاد ایران مشاهده شد: الف (اندازه نسبی بخش جنایی با توجه به بخش قانونی ۳,۶ درصد از درآمد قانونی است که مقدار مثبتی است ($\epsilon > 0$) ؛ ب) درجه کمتری از استفاده انبار ($u^* > \tilde{u}$) ، از ۸۵,۳ تا ۷۱,۹ درصد وجود دارد؛ و جنرخ رشد سهام کمتری ($g^* > \tilde{g}$)، از ۵,۱ تا ۴,۶ درصد وجود دارد. به بیان دیگر به ورود درآمدهای جرم و جنایت به مدل نرخ رشد سرمایه و تولید ناخالص داخلی کشور کاهش می یابد.

جدول ۳: نتایج شبیه سازی مدل

پارامتر	تعریف	علامت پیش بینی ارتباط			علامت و مقدار ارتباط طبق شبیه سازی		
		ϵ	u	g	ϵ	u	g
α_e	نرخ اخذی	+	+ -	+	0.19095	-0.06741	-0.0430
α_d	سهام گردش مالی تجارت که برای واردات کالاهای جنایی از خارج استفاده نمی شود	+	+	+	0.95985	0.25038	0.1101
α_c	سهام مالیات از طریق فساد مقامات دولتی منحرف شده است	+	+ -	+	0.01020	-0.00998	-0.0083
β	سهام شایع از درآمد کیفی	-	+ -	+	-0.07365	0.34782	0.1776
β_d	تمایل به مصرف کالاهای جنایی از درآمد غیر شستشو	+	+	+ -	0.06195	0.01870	0.0052
β_l	تمایل به مصرف کالاهای قانونی خارج از درآمد شسته شده		+	+		0.13675	-0.0890
β_k	تمایل به سرمایه گذاری در فعالیت های واقعی خارج از درآمد قانونی		+	+		0.05323	0.0303

τ	نرخ مالیاتی	+	+	+	-0.61095	0.54573	0.3565
c	تمایل به مصرف کالاهای قانونی و جزایی از درآمد قانونی	+	+	+	0.59985	2.51900	1.6019
c_d	سهم مصرف از کالاهای قاچاق به کل مصرف	+	+	+	0.470120	-0.15828	-0.0717

منبع: یافته‌های پژوهش

مطابق نتیجه نظری، اندازه نسبی بخش جنایی با توجه به بخش قانونی بزرگ‌تر از صفر هست ($\epsilon > 0$)، با توجه به آنکه فعالیت‌های حاصل از جرم و جنایت، جریان درآمدی حاصل از جرائم اخاذی، تجارت کالاهای قاچاق و فساد را تعیین کند. این آزمون شبیه‌سازی این امکان را می‌دهد تا دریافت که درآمد بخش جنایی ۳,۶ درصد از درآمد قانونی است. آنچه بیشتر در تعیین این ارزش کمک می‌کند سهم تجارت کالاهای قاچاق از کل جرائم (۰,۷۹ درصد) است، درحالی‌که اخاذی و فساد فقط نقش حاشیه‌ای (به ترتیب ۰,۵ و ۰,۱۶ درصد) بازی می‌کنند. مطابق نتیجه نظری، جرائم سازمان‌یافته بر میزان فعالیت اقتصادی ($u^* > \tilde{u}$) تأثیر منفی می‌گذارد، البته در صورتی که کاهش مصرف کالاهای قانونی و مخارج عمومی، مرتبط با جرائم اخاذی، تجارت کالاهای قاچاق و فساد، از افزایش مصرف کالاهای قانونی و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های قانونی ناشی از درآمد پول‌شویی شده حاصل از جرم و جنایت فراتر رود. برای اقتصاد ایران، مشاهده می‌شود که کاهش در مصرف‌ها و مخارج عمومی ۴,۱ درصد درآمد قانونی است، درحالی‌که افزایش تقاضای مؤثر ناشی از درآمد حاصل از جرم و جنایت پول‌شویی شده برابر با ۱,۶۱ درصد درآمد قانونی است. در نتیجه، آزمون شبیه‌سازی این امکان را می‌دهد تا تأثیر منفی سازمان‌های جنایتکار را در سطح فعالیت اقتصادی تشخیص دهد: کاهش در میزان استفاده از انبار از نظر مدل مورد استفاده در این تحقیق، انقباض در سطح فعالیت اقتصادی ۰,۱۳ درصد معادل کاهش تولید ناخالص داخلی است. مطابق نتیجه نظری، جرائم سازمان‌یافته بر روند رشد ($g^* > \tilde{g}$) تأثیر منفی می‌گذارد، در صورتی که کاهش سرمایه‌گذاری‌های متصل به سطح پایین‌تر از فعالیت اقتصادی، از افزایش سرمایه‌گذاری‌های ناشی از درآمد

جرائم پول شویی شده فراتر رود. برای اقتصاد ایران، مشاهده می شود که کاهش سرمایه گذاری مربوط به سطح فعالیت اقتصادی، کمتر از یک درصد از سهام سرمایه را تشکیل می دهد، در حالی که افزایش سرمایه گذاری های مربوط به پول شویی با ۰,۰۸ درصد از سهام سرمایه (معادل) است. در نتیجه، آزمون شبیه سازی این امکان را می دهد تا تأثیر منفی سازمان های جنایی بر روند رشد اقتصادی را تشخیص دهد که برابر با کاهش نرخ رشد سهام سرمایه از ۵,۱ به ۴,۸ هست (معادلات ۱۸ و ۱۹).

به طور کلی، جرائم سازمان یافته اگر میزان بازده درآمد قانونی بیشتر از سهم درآمد حاصل از جرم و جنایت باشد که به تقاضای مؤثر تبدیل شود، بر سطح فعالیت اقتصادی تأثیر منفی می گذارد. در واقع سازمان های جنایی از طریق اخاذی، تجارت کالاهای قاچاق و فساد، درآمد ناشی از درآمد قانونی را تولید می کنند و بر اساس فرآیند اقتصادی مشخص شده توسط ضرب فزاینده درآمد حاصل از جرم و جنایت، درآمد مجرمانه تولید می کنند. با توجه به اینکه سهم درآمد حاصل از جرم و جنایت پول شویی می شود، تمایل به مصرف کالاهای جنایی از درآمد، هر چه میزان پس انداز احتیاطی کمتر باشد، اندازه نسبی بخش جنایی (ϵ) بیشتر خواهد بود. همچنین سازمان های جنایی می توانند سهم مثبتی از درآمد حاصل از جرم و جنایت را به تقاضای مؤثر تبدیل کنند، با توجه به اینکه سهم درآمد حاصل از جرم و جنایت از آن پول شویی می شود، امتیاز بیشتری برای مصرف کالاهای قانونی و سرمایه گذاری در فعالیت های قانونی خارج از درآمد پول شویی شده وجود دارد، یعنی هر چه میزان پس انداز احتیاطی در فعالیت های مالی کمتر باشد، میزان استفاده از انبار بیشتر خواهد بود. سهم درآمد حاصل از جرم و جنایت که باید مورد پول شویی قرار گیرد تولید درآمد حاصل از جرم و جنایت را به تخصیص آن ارتباط می دهد. از یک طرف، β با کاهش میزان ضریب درآمد جنایی، بر اندازه نسبی بخش جنایی تأثیر منفی می گذارد. از طرف دیگر، β با افزایش تقاضای مؤثر بر میزان استفاده از انبار (\bar{u}) تأثیر می گذارد. برای اقتصاد ایران، مشاهده می شود که شرایط مشخص شده توسط نتایج نظری تأمین می شود، به گونه ای که می توان نتیجه گرفت که عملکرد جرائم

سازمان یافته تأثیر منفی بر سطح فعالیت اقتصادی و هم رشد آن‌ها دارد که البته این تأثیر بر سطح فعالیت اقتصادی بیشتر از نرخ رشد هست. در واقع می‌توان گفت درآمدهای حاصل از تجارت قاچاق و فساد، تقاضای جرائم سازمان یافته را نشان می‌دهد که بر رشد اقتصادی و سطح فعالیت اقتصادی اثرات منفی و مخرب دارد. این اثرات در مطالعات پیشین کمتر مورد توجه بوده است. لذا با در نظر گرفتن بخش تقاضا در جرائم سازمان یافته، تحلیل جامع‌تری از این حوزه داشته‌ایم. این یافته‌ها با یافته‌های پینوتی^۱ (۲۰۱۵ م) و آستاریا و همکاران (۲۰۱۸ م) قابل مقایسه است که برای آن‌ها، طی یک دوره ۴۰ ساله، زیان تولید ناخالص داخلی سرانه به دلیل وجود جرائم سازمان یافته ۱۶ درصد تخمین زده می‌شود.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

نتایج تمرین شبیه‌سازی عوامل اصلی تعیین‌کننده چگونگی تأثیر جرائم سازمان یافته در اقتصاد ایران را مشخص می‌کند؛ بنابراین، این امکان فراهم می‌شود که درباره سیاست‌های عمومی علیه جرائم سازمان یافته، پیشنهادهایی ارائه داد. اول، از طرف تقاضا، درآمدهای تجارت جنایی نقش اساسی را در تعیین اندازه نسبی بخش جنایی ایفا می‌کند؛ بنابراین، سیاست‌های عمومی علیه جرائم سازمان یافته باید بر تحقیقات گسترده درباره فعالیت‌های اقتصادی متصل به سازمان‌های جنایت‌کارانه و همچنین ترویج ظهور چنین فعالیت‌های اقتصادی به بخش قانونی متمرکز شود. علاوه بر این، با توجه به کمبود اطلاعات در مورد این پدیده، مؤسسات باید درک بهتر از بعد واقعی تجارت حاصل از جرم و جنایت را ارتقا بخشند و در این باره شفاف‌سازی کنند. دوم، از طرف تخصیص، پول‌شویی گرچه جرم محسوب می‌شود، اما نقش اصلی را در تقویت یا سد کردن تأثیر منفی سازمان‌های جنایی بر سطح فعالیت اقتصادی و روند رشد ایفا می‌کند. از نظر مدل، به پارامتر β مراجعه می‌شود. سیاست‌های عمومی علیه جرائم سازمان یافته همچنین باید شامل یک سیاست پول‌شویی

باشد تا بتواند بازده درآمد حاصل از جرم و جنایت را به بخش قانونی ارتقا دهد. تا به امروز، بدون چنین راهبردی، سیاست‌های مربوط به جرائم سازمان یافته که عمدتاً به موضوع تولید درآمد جنایی متمرکز شده‌اند، تأثیر کمی در کاهش تأثیر منفی سازمان‌های جنایی و قاچاق بر اقتصاد نشان داده‌اند.

فهرست منابع و مآخذ

الف. منابع فارسی

- احمدی، عباس. هاشمی، حمید و باباپور، محمدعلی. (۱۳۹۰). **جرائم سازمان یافته**. نشر مدبران.
- افشار، اسدالله. (۱۳۹۵). **جامعه بشری و پدیده جرائم سازمان یافته (تحلیل نظری و توصیفی ابعاد قانونی و حقوقی جرائم سازمان یافته در ایران و جهان)**. نشر سفیر اردهال. چاپ اول.
- بیابانی، غلامحسین. (۱۳۹۶). **تهدیدات جرائم سازمان یافته در جهان امروز**. **جامعه‌شناسی نهاد‌های اجتماعی**، ۴(۱۰)، ۲۹۳-۳۱۴.
- بیابانی، غلامحسین. (۱۳۹۳). **شناختی بر جرم سازمان یافته از دیدگاه‌های نظری**. **فصلنامه علمی کارآگاه**، ۷(۲۷)، ۲۳-۳۱.
- پناهی، حسین و ستار رستمی، همت. (۱۳۹۶). **بررسی رابطه میان رشد اقتصادی و جرم: شواهدی از استان‌های ایران**. **پژوهش‌ها و سیاست‌های اقتصادی**، ۲۵(۸۳)، ۳۰-۴۵.
- پور احتشام، محمد و محدثی فر، محسن. (۱۳۹۷). **رابطه بین جرم و نرخ باروری با رشد اقتصادی**. **مجله رفاه اجتماعی**، ۱۸(۶۸)، ۱۶۵-۱۳۷.
- پیرایی، خسرو، رجایی، حسینعلی. (۱۳۹۴). **اندازه‌گیری اقتصاد زیرزمینی در ایران و بررسی علل و آثار آن**. **سیاست‌های راهبردی و کلان**، ۳(۹)، ۲۱-۴۲.
- شمس ناتری، محمدابراهیم. (۱۳۸۳). **جرائم سازمان یافته**. **فقه و حقوق**، ۱۰، ۱۰۹-۱۳۰.
- صادقی عمروآبادی، بهروز و گوگردچیان، احمد. (۱۳۹۱). **اثرات پول‌شویی بر امنیت اقتصادی مناطق مرزی کشور مطالعه موردی؛ سیستان و بلوچستان**. **همایش ملی شهرهای مرزی و امنیت**. چالش‌ها و رهیافت‌ها، زاهدان، دانشگاه سیستان و بلوچستان. ۲۵-۴۶.
- صادقی عمروآبادی، بهروز، گوگردچیان، احمد و شهبازی، نجفعلی. (۱۳۹۱). **تحلیل تجربی آثار پول‌شویی بر رشد اقتصادی، مخارج دولت و نابرابری درآمدی در ایران**. **پژوهش‌های راهبردی مسائل اجتماعی ایران**، ۱(۱)، ۹۷-۱۱۷.
- صادقی عمروآبادی، بهروز، شهبازی، نجفعلی. قادری، کبری و میرزایی، حبیب. (۱۳۹۲). **اثرات بانکداری الکترونیک بر پدیده پول‌شویی مطالعه موردی: اقتصاد ایران**. **نخستین اجلاس ملی توسعه مدیریت پولی و بانکی**، تهران، اجلاس توسعه مدیریت پولی و بانکی.
- عرب مازار یزدی، علی و خودکاری، لیلا. (۱۳۸۶). **برآورد حجم پول‌های کثیف در ایران**. **پژوهشنامه اقتصادی**، ۷(۲۷)، ۱۴۲-۱۱۹.
- کلدی، علیرضا. (۱۳۸۱). **انحراف، جرم و پیشگیری**. **فصلنامه رفاه اجتماعی**، ۲(۳)، ۵۱-۷۲.

- اجلاس وزارتی جهان پیرامون سازمان‌یافته فراملی (نابل، ایتالیا، ۲۳-۲۱ نوامبر ۱۹۹۴) اعلامیه سیاسی و طرح اقدام جهانی. (U.N.Doc: A/49 / 748 (1994).
- محبوبی، قربانعلی. شهبازی، نجفعلی و صادقی عمر و آبادی، بهروز. (۱۳۸۹). تحلیل آثار پول‌شویی بر امنیت اقتصادی. آفاق امنیت، ۹، ۵۸-۳۷.
- مداح، مجید. (۱۳۹۰). تحلیل اثر فقر و نابرابری درآمدی بر جرم سرقت در سطح استان‌های کشور. فصلنامه پژوهشنامه اقتصادی، ۳(۳۲۴)، ۱-۱۹.
- مزینی، امیرحسین. (۱۳۹۷). محاسبه حجم کالای قاچاق وارداتی به کشور: پیشنهاد یک چارچوب عملیاتی. فصلنامه سیاست‌های مالی و اقتصادی، ۶(۲۳)، ۶۱-۹۶.
- مهرآرا، محسن، محمدیان نیکی، احسان. (۱۳۹۴). بررسی اقتصادی جرم و اثرات سرریز بین استانی آن در ایران: یک رویکرد پنل فضایی. فصلنامه علمی - پژوهشی مدل‌سازی اقتصادی، ۹(۲۹)، ۴۳-۶۲.
- ورهرامی، ویدا. (۱۳۹۷). پست کینزین‌ها، چهارمین اجلاس بین‌المللی مدیریت، کارآفرینی و توسعه اقتصادی، تاکستان، موسسه آموزش عالی تاکستان. https://www.civilica.com/Paper-CONFME04-CONFME04_298.html

ب. منابع لاتین

- Ardizzi, G. Petraglia, C. Piacenza, Massimiliano, and Turati, G. (2012). Measuring the underground economy with the currency demand approach: a reinterpretation of the methodology, with an application to Italy. Temi di Discussione, Working Papers.
- Ardizzi, G. Petraglia, C. Piacenza, M. & Turati, G. (2014). Measuring the underground economy with the currency demand approach: a reinterpretation of the methodology, with an application to Italy. **Rev. Income Wealth.** 60 (4), 747-772.
- Barone, G. and Narciso, G. (2013). The Effect of organized crime on Public Funds. Temi di Banca d'Italia, n. 864. Discussione, Working Papers Banca d'Italia, n. 916.
- Calderoni, F. (2014). Mythical numbers and the proceeds of organised crime: estimating mafia proceeds in Italy. **Glob. Crime.** 15 (1-2), 138-163.
- Astarita, C. Carlo C. & Francesco P. (2018). The macroeconomic impact of organised crime: A post-Keynesian analysis, **Economic Modelling.** 68, 514-528.
- Cressy, D. R. (1969). **Theft of the nation**, New York, Evanstone.
- Gambetta, D. (1993). **The Sicilian Mafia**. Harvard University Press, London.
- Hill, P. B.E. (2003). **The Japanese Mafia. Yakuza, Law and the State**. Oxford University Press, Oxford.

- Kumar, V. & Skaperdas, S. (2009). **Organized Crime. In: Garoupa, Nuno** (Ed.), Criminal Law and Economics, Encyclopedia of Law and Economics. Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham.
- Kyriakos C. N. Keith B. & Maria P. R. (2017). An empirical analysis of organized crime, corruption and economic growth", **Ann Finance**. 13, 273–298.
- Lavezzi, M. (2008). Economic structure and vulnerability to organised crime: evidence from Sicily. **Glob. Crime**. 9 (3), 198–220.
- Lavoie, M. (2014). **Post-Keynesian Economics: New Foundations**. Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham.
- Levitt, S. & Rubio, M. (2005). **Understanding crime in Colombia and what can be done about it**. In: Alberto, Alesina (Ed.), Institutional Reforms: The Case of Colombia. The MIT Press, Cambridge.
- Lyman, M. D. & Gary W. P. (2000). **Organized Crime**, New Jersey U.S.A, prentice Hall inc.
- Masciandaro, D. (2007). **Economics: the demand side. In: Masciandaro, Donato, Takáts, Elöd, Unger, Brigitte** (Eds.), Black Finance: the Economics of Money Laundering. Edward Elgar Publishing, Cheltenham.
- Levi, M. Innes, M. Reuter, P. & Gundur, R. V. (2013). The economic, financial & social impacts of organised crime in the European Union.
- Morselli, C. (2014). **Crime and Networks**. Routledge, New York.
- Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). (2002). Measuring the Non-observed Economy: a Handbook. OECD Publications Service, Parigi.
- Pinotti, P. (2015). The economic costs of organised crime: evidence from southern Italy. **Econ. J.** 125 (586), F203–F232.
- Powell, B. Manish, G. P. & Nair, M. (2010). **Corruption, crime and economic growth**. In: Benson, Bruce, Zimmerman, Paul (Eds.), Handbook on the Economics of Crime. Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham, 328–341.
- Pressman, S. (2008). Expanding the boundaries of the economics of crime. **Int. J. Political Econ.** 37 (1), 78–100.
- Reuter, P. (1984). **Racketeering in Legitimate Industries. A Study in the Economics of Intimidation**. The Rand Corporation, Santa Monica.
- Schelling, T. C. (1971). What is the Business of organized crime? **Am. Sch.** 40(4), 643–652.
- Schneider, F. (2010). Turnover of organized crime and money laundering: some preliminary empirical findings. **Public Choice**. 144 (3-4), 473–486.
- Unger, B. (2007). **The impact of money laundering. In: Masciandaro, Donato** Press.
- United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). (2002). Results of a Pilot Survey of Forty Selected Organized Criminal Groups in Sixteen Countries. United Nations Office on Drugs and Crime, Vienna.
- Varese, F. (2001). **The Russian Mafia: Private Protection in a New Market Economy**. Oxford University Press.

